

مرکز آموزشی درمانی امیرکبیر

صرع در کودکان

منبع: برونر و سودارت

تهیه و تنظیم: ساره آشوری - سوپروایزر
آموزشی مرکز آموزشی درمانی امیرکبیر

نباید چیزی را در داخل دهان فرد در حال تشنج قرار دهید.
سر بیمار را به یک طرف بچرخانید تا راحت تر نفس بکشد .
از حرکت دادن بیمار خودداری کنید مگر آنکه وی در معرض
خطر فوری یا سقوط باشد .

دارو را خودسرانه قطع نکنند . دوره درمان طولانی است و معمولاً
به مدت دو تا چهار سال بعد از آخرین حمله تشنج ادامه می یابد
و سپس می توان بتدریج ظرف چند ماه با نظر پزشک معالج آنها
را قطع کرد . بهداشت دهان و دندان را رعایت کنید . بیمار باید
به طور مرتب ویزیت شود و سطوح خونی داروهای آنها چک
شود .

عوارض دارو مثل گیجی، خستگی، پرفعالیتی، حرکات غیر قابل
کنترل چشم، مشکلات گفتاری یا بینایی، تهوع و استفراغ و
اختلال خواب به پزشک اطلاع داده شود .

برای پیشگیری از حملات صرع بهتر است یک رژیم غذایی
سالم، خواب کافی و سطوح استرس پایین داشته باشید .

بیش از حد در معرض نور خورشید قرار گرفتن و از دست دادن
زیاد آب بدن، می تواند دمای بدن کودک را بالا ببرد و باعث
تشنج شود. تب را در کودکان کنترل کنید چون عاملی برای
تشنج است.

از بازی کامپیوتری و تماشای تلویزیون بیش از حد، (این موارد
دارای نورهای چشمک زن هستند.) اجتناب شود.

کودک حداقل به میزان دو و نیم متر با تلویزیون فاصله داشته
باشد.

انواع روش های درمان صرع

هدف از درمان صرع، کنترل، توقف یا کاهش تعداد دفعات وقوع
تشنج است. مهم این است که دارو به موقع و درست به کودک
داده شود.

داروی ضد صرع

داروهای ضد صرع پرمصرفترین داروها برای کاهش تعداد
دفعات تشنج و در صورت امکان، جلوگیری از آنها می باشند. در
صورتی که کودک فقط یکبار تشنج کند، نیازی به استفاده از این
قبیل داروها نمیباشد.

رژیم غذایی

در بعضی موارد رژیم کتوژنیک توصیه میشود. این رژیم محدود
کننده مقدار خیلی کمی کربوهیدرات و میزان خیلی زیادی
چربی دارد.

جراحی

زمانی پیشنهاد میشود که فقط یک ناحیه در مغز دچار تشنج
شود و برداشتن آن روی عملکرد کودک تاثیر قابل مشاهده
ای نگذارد.

روش تحریک عصب واگ

در روش تحریک عصب واگ از دستگاهی، شبیه به دستگاه
تنظیم کننده ضربان قلب، برای ارسال ضربان یا تکانه های
الکتریکی به مغز از طریق عصب واگ استفاده می شود تا از
بروز حملات تشنجی جلوگیری شود.

در فردی که تشنج می کند چه اقداماتی با ید انجام داد

دگمه های لباس بیمار را باز کنید.

هرگونه جسم نوک تیز و سفت را از نزدیک بیمار در حال تشنج
دور کنید.

Epilepsy یا صرع چیست؟

صرع یا Epilepsy نوعی بیماری مزمن و چهارمین بیماری شایع در جهان است که در طبقه‌بندی بیماری‌های مغز و اعصاب قرار گرفته و خود را به صورت تکرار حملات تشنج نشان می‌دهد. به طور کلی مبتلایان به صرع حدود یک درصد از جمعیت کل دنیا را تشکیل می‌دهند.

متأسفانه به دلیل نداشتن آگاهی کافی نسبت به بیماری صرع، مبتلایان هزینه‌های اجتماعی، روانی، خانوادگی و فردی زیادی را متحمل میشوند.

باید بدانیم که تشنج و صرع دو مفهوم متفاوت هستند.

تشنج یعنی همان حمله‌ای که به فرد دست می‌دهد و صرع نام کلی بیماری است که تشنج می‌تواند یکی از علائم یا گاهی تنها علامت آن باشد. باید بدانیم هر کسی دچار تشنج می‌شود لزوماً صرع ندارد و بهتر است برای تشخیص درست بیماری، به پزشک متخصص مغز و اعصاب مراجعه کند.

2

انواع صرع در کودکان

1. صرع کوچک یا پتی مال یا ابسنس
2. صرع بزرگ یا گراندمل یا تونیک
3. صرع خوش خیشم رولاندیک

صرع کوچک

نمای بالینی این صرع شامل وقفه‌های بسیار کوتاه مدت چند ثانیه‌ای است که والدین تا مدت‌ها متوجه آن نمی‌شوند.

از نشان‌های این نوع از بیماری صرع گاهی خیره شدن، چشم‌پلک زدن، پیاپی و پرش‌هایی در لب‌ها می‌باشد. بهترین روش تشخیص صرع کوچک نوار مغزی است که امواج غیر ارادی آن را در مغز نشان می‌دهد.

صرع بزرگ

صرع بزرگ یا تشنج ژنرالیزه تونیک-کلونیک شایع‌ترین نوع بیماری صرع در کودکان است.

مرحله تونیک:

در این مرحله اگر بیمار ایستاده باشد به‌طور ناگهانی می‌افتد و هوشیاری خود را از دست می‌دهد؛ ماهیچه‌های اندام‌های منقبض می‌شود و چشم‌های او به بالا و عقب منحرف می‌شود. گاهی بسته شدن طناب‌های صوتی موجب پیدایش فریاد (صرعی) می‌شود و مردمک‌های چشم گشاد میشوند، این مرحله بین 20 تا 60 ثانیه طول میکشد.

مرحله کلونیک:

در این مرحله اندام‌ها دچار لرزش و تکان‌های شدید می‌شود، تنفس بیمار تند شده و درون دهانش بزاق جمع می‌شود و خر می‌کند. در این مرحله حدوداً 40 ثانیه طول میکشد ممکن است زبان بین دندان‌ها گیر کند و زخم شود و ادرار بیمار بی‌اختیار دفع شود. پس از حمله بیمار ممکن است بی‌حرکت و شل باقی‌بماند و ممکن است به مدت یک دقیقه به‌کما برود و مردمک‌های او گشاد شده و به نور پاسخی نداشته باشد.

3

صرع خوش خیشم

در دوران نوجوانی بهبود می‌یابد. علائم صرع میتواند شامل حرکات و یا جمع شدن‌های ناگهانی و احساس بی‌حسی در صورت و زبان باشد. این علائم میتواند باعث بروز مشکل هنگام صحبت کردن شود. این صرع تنها حدود چند دقیقه طول می‌کشد و پس از آن، کودک هوشیاری خود را کاملاً بدست می‌آورد.

تشخیص بیماری صرع

هر کودکی که حملات تشنجی دارد لزوماً دچار صرع نیست. برای تشخیص و دادن رویه مناسب درمان، پزشک متخصص روش‌های زیر را توصیه می‌کند:

- آزمایش خون
- نوار مغز (EEG)
- سی‌تی‌اسکن مغز
- ام‌آر‌ای (MRI)

4